

KONTRAKTSBESTEMMELSER av 11.3.2020 FOR TRANSPORT OG BEHANDLING AV AVFALL

1	DEFINISJONER	3
2	Rangordning	3
3	PARTENES REPRESENTANTER.....	3
4	SAMARBEID	4
5	VARSLING	4
6	KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	4
7	EIENDOMSRETT OG ANSVARET FOR KONTRAKTSAVFALLET	4
8	LOVER, FORSKRIFTER OG OFFENTLIGE VEDTAK. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR	5
9	INNRAPPORTERING AV UTENLANDSKE OPPDRAGS- OG ARBEIDSTAKERE	6
10	SIKKERHETSSTILLELSE	6
11	FORSIKRING	6
12	KVALITET OG KONTROLL.....	6
13	OVERDRAGELSE AV KONTRAKTSFORPLIKTELSE.....	7
14	BRUK AV UNDERLEVERANDØR	7
15	UTSTYR, KJØRETØY OG BEHANDLINGSANLEGG	7
16	PERSONELL OG KOMPETANSE.....	8
17	OPPDRAGSGIVERS PLIKTER.....	8
18	ENDRINGER.....	8
19	FRISTFORLENGELSE OG FORSERING	9
20	HINDRINGER OG MANGLENDE HENTING	10
21	DAGMULKT OG ERSTATNING	10
22	HEVING AV KONTRAKTEN.....	11
23	ERSTATNING OG ANSVAR	12
24	PRISER OG PRISREGULERING	12

25	FAKTURERING OG BETALING	13
26	KONTRAKTSTID OG OPPSIGELSE	13
27	TVISTER.....	14

1 DEFINISJONER

Avtaledokument:	Dokument der partene skriftlig bekrefter at kontrakt er inngått.
Oppdragsgiveren:	Kontraktpart som skal ha utført de tjenestene kontrakten omfatter.
Leverandøren:	Kontraktpart som har tatt på seg ansvaret for utførelse av de oppgavene som omfattes av kontrakten.
Transportøren:	Underleverandør som sørger for henting av kontraktsavfall og transport av dette frem til behandlingsanlegg eller transport mellom behandlingsanlegg.
Behandlingsanlegg:	Leverandør eller underleverandør som sørger for behandling av kontraktsavfall.
Kontraktsavfall:	Avfall som er omfattet av kontrakten.
Kontraktssum:	Samlet opprinnelig avtalt vederlag basert på estimerte mengder, inkludert mva.
Årlig kontraktssum:	Del av kontraktssummen som forfaller hvert år i kontraktperioden.

2 RANGORDNING

- 2.1 Ved motstrid mellom kontraktsbestemmelser, og vedlegg og avtaledokument, skal rekkefølge og rangordning legges til grunn:
1. Signert avtaledokument, inkludert spesielle bestemmelser.
 2. Bilag 1 – Generelle kontraktsbestemmelser (dette dokument)
 3. Bilag 2 – Konkurranses grunnlaget – Kravspesifikasjon
 4. Bilag 3 – Prisskjema
 5. Bilag 4 – Annet (Referat fra forhandlingsmøter, aksepterte forbehold, endringer i konkurransegrunnlaget, avtalte endringer i kontrakt etter kontraktsignering etc.)

Dersom kontraktsdokumentene inneholder bestemmelser som strider mot hverandre, skal bestemmelsene gjelde i den rekkefølgen dokumentene er angitt ovenfor. Bestemmelser av nyere dato, dokumentert i bilag 4, går foran øvrige bilag.

- 2.2 Kontrakten skal gjennomføres etter gjeldende lover og forskrifter, tekniske vilkår og andre offentlige vedtak som er relevante for oppdraget, samt alle nødvendige tillatelser

3 PARTENES REPRESENTANTER

- 3.1 Oppdragsgiveren og leverandøren skal til enhver tid holde hverandre skriftlig orientert om egen organisasjon med navn og ansvarsområde. Begge parter skal angi en partsrepresentant som har fullmakt til å inngå avtaler på egne vegne.
- 3.2 Leverandøren skal ha en person som er hovedansvarlig for daglig oppfølging av kontrakten og som også skal være fast kontaktperson mot oppdragsgiveren. Leverandøren må alltid ha

beredskap slik at feil og mangler ved oppdraget kan rettes opp snarest. Leverandøren sin kontaktperson skal også sørge for at alle skriftlige rutiner, beredskapsplaner mv. til enhver tid er oppdatert og tilgjengelig.

4 SAMARBEID

- 4.1 Partene plikter å samarbeide og vise aktsomhet ved gjennomføring av kontrakten.
- 4.2 Leverandøren har plikt til å delta på møter som oppdragsgiveren kaller inn til uten ekstra kostnader for oppdragsgiveren. Leverandøren kan selv be om møte dersom det er grunn til det. Alle møter skal holdes hos oppdragsgiveren dersom ikke annet er avtalt.
- 4.3 Leverandøren skal rapportere på det format og innen de frister som angitt in kontraktsdokumentene.
- 4.4 Leverandørens ansatte og eventuelle underleverandører har taushetsplikt om opplysninger av konfidensiell art som de får tilgang til ved gjennomføring av oppdraget.
- 4.5 Leverandøren skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver når det oppstår behov for endringer av kontrakten, videre utredninger eller supplerende undersøkelser.

5 VARSLING

- 5.1 Varsel, krav og andre meldinger som skal gis etter kontrakten, skal sendes til partenes representanter oppgitt i avtaledokumentet eller til avtalte adresser for varslings. Varsel skal gis skriftlig med mindre det kan godtgjøres å være gitt på annen måte. Varsel som er innført i referat eller protokoll fra møte mellom partene, regnes som skriftlig varsel.

6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

- 6.1 Skriftlig kommunikasjon skal skje på norsk om ikke annet er avtalt.
- 6.2 Leverandørens representant og hovedansvarlige for kontrakten skal beherske norsk språk muntlig og skriftlig i samsvar med Europarådets nivå C1. Dersom leverandøren ikke kan dokumentere dette, kan oppdragsgiveren kreve personen erstattet umiddelbart.
- 6.3 Leverandørens personell som henter avfallet, skal kunne gjøre seg forstått på tilfredsstillende måte på skandinaviske språk eller engelsk. Personell som ikke tilfredsstiller dette kravet, har oppdragsgiveren rett til å nekte adgang til oppdragsgiverens anlegg.

7 EIENDOMSRETT OG ANSVARET FOR KONTRAKTSAVFALLET

- 7.1 Dersom annet ikke er spesifisert, overtar leverandøren eiendomsretten, samt ansvaret for all videre håndtering av kontraktsavfallet etter at det er lastet på leverandørens transportenhet.
- 7.2 Oppdragsgiveren påtar seg ikke ansvaret for eventuelle skader på leverandørens eller underleverandørens utstyr som skyldes kontraktsavfallets innhold så lenge dette er i henhold til kravspesifikasjonen eller innenfor det som må forventes for kontraktsavfall.
- 7.3 Leverandøren overtar også alt ansvar for produsert sluttprodukt i samsvar med Lov av 23. desember 1988 nr. 104 om produktansvar. Dette omfatter også nødvendige kontroller av avfallsråvare som inngår i produksjonen og/eller sluttproduktet, slik at det ikke kan videreføres et krav til oppdragsgiveren ved avvik i avfallets kvalitet, med mindre avviket uten ugrunnet opphold er skriftlig varslet oppdragsgiveren etter første mottak avfallet.

- 7.4 Dersom leverandøren ved uhell eller andre årsaker tilgriser omgivelsene eller gjør skade på utstyr, skal han straks og for egen regning rydde opp etter seg, og skrive avviksmelding eller skademelding.

8 LOVER, FORSKRIFTER OG OFFENTLIGE VEDTAK. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

- 8.1 Kontrakten skal gjennomføres etter gjeldende lover og forskrifter, tekniske vilkår og andre offentlige vedtak som er relevante for oppdraget, samt alle nødvendige tillatelser.
- 8.2 Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:
- a) Forskrift om allmenngjort tariffavtale.
 - b) Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.
- 8.3 Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide). Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.
- 8.4 Dokumentasjonen kan inkludere komplett liste med navn på egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmenngjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for de samme ansatte og innsyn i leverandørens avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører.
- 8.5 På forespørsel fra oppdragsgiver er leverandør forpliktet til å fylle ut egenrapporteringsskjema. Egenrapporteringen skal sendes til oppdragsgiver innen én måned etter kontrakten er signert, med mindre annet er avtalt. Egenrapportering kan kreves flere ganger i løpet av kontraktsperioden.
- 8.6 Oppdragsgiver og eventuell ekstern kontrollør som mottar opplysningene, har taushetsplikt om opplysningene. Taushetsplikten gjelder ikke overfor Arbeidstilsynet eller Petroleumstilsynet, ei heller overfor ansatte eller interne eller eksterne rådgivere som er nødvendige for å få språklig, økonomisk, juridisk eller annen faglig bistand. Taushetsplikten gjelder også for rådgiverne.
- 8.7 Hvis leverandør eller underleverandør får pålegg fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal leverandøren uten opphold informere oppdragsgiver ved kopi av pålegget. Hvis leverandøren eller underleverandøren ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten.
- 8.8 Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår skal leverandøren rette forholdet innen den frist oppdragsgiver fastsetter. Der leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal leverandøren uten opphold opplyse oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av oppdragsgiver.

- 8.9 Oppdragsgiveren har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for arbeidsgiveren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.
- 8.10 Vesentlig mislighold av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandøren kan påberopes av oppdragsgiveren som grunnlag for heving, selv om leverandøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan oppdragsgiveren på samme måte kreve at leverandøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for oppdragsgiveren.
- 8.11 Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

9 INNRAPPORTERING AV UTENLANDSKE OPPDRAGS- OG ARBEIDSTAKERE

- 9.1 Leverandøren plikter å rapportere eventuell bruk av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere i henhold til de til enhver tid gjeldende regler.

10 SIKKERHETSSTILLELSE

- 10.1 Leverandøren skal for egen regning stille sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser. Sikkerhetsstillelsen skal være fra bank, forsikringsselskap eller annen kredittinstitusjon og på de vilkår som fremgår av vedlegg til avtaledokumentet. Størrelsen på sikkerheten skal være på 10 % av årlig kontraktsum, og gjelde i hele kontraktsperioden. Med mindre annet fremgår av avtaledokumentet.
- 10.2 Oppdragsgiveren stiller ikke sikkerhet.

11 FORSIKRING

- 11.1 Leverandøren plikter å ha en ansvarsforsikring som dekker erstatningsansvar for skade leverandøren og dens underleverandør kan påføre oppdragsgiveren eller tredjepart sin person eller eiendom i sammenheng med utførelsen av arbeidet. Forsikringssummen for hvert skadetilfelle skal ikke være mindre enn 150 G, men leverandørens ansvar er ikke begrenset til denne summen.
- 11.2 Leverandøren plikter å holde eget personell, utstyr og kjøretøy nødvendig for utførelsen av oppdraget forsikret i hele kontraktsperioden.
- 11.3 Forsikringene skal være på alminnelige vilkår, og skal ikke inneholde vilkår som reduserer oppdragsgiverens rett til å kreve erstatning direkte fra forsikringsselskapet, eller som kan redusere kravet hans på grunn av den forsikredes forhold etter tidspunktet for forsikringstilfellet. Forsikringspolisene skal legges fram for oppdragsgiveren for kontroll dersom han ber om dette.
- 11.4 Dersom Leverandør får utdelt nøkler eller adgangskort til låste dører og porter på hentestedet, skal forsikringen også omfatte dekning av tyveri og skade som skyldes tap av nøkler.

12 KVALITET OG KONTROLL

- 12.1 Leverandøren er forpliktet til å ha et system for sikring av kvalitet og service ved gjennomføring av kontraktsarbeidet som skal oppfylle relevante krav i samsvar med NS-EN ISO 9001 eller tilsvarende. Kvalitetssystemet skal bla. ha prosedyrer som sikrer overholdelse av tidsfrister og henterutiner, avvikshåndtering, beredskapsplan, rapportering og miljø mv.

- 12.2 Oppdragsgiveren, eller ekstern revisor engasjert av oppdragsgiveren, har rett til å føre kontroll med gjennomføringen av arbeidet, inkludert blant annet lønns- og arbeidsvilkår, kvalitetssystem, internkontrollsystem, behandlingssystem for avfallet, leverandørens utstyr og eventuelle kjøretøy benyttet i kontrakten. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd. Leverandøren skal straks og uten kompensasjon skaffe opplysninger som oppdragsgiveren ber om i sammenheng med kontroll av arbeidet.

13 OVERDRAGELSE AV KONTRAKTSFORPLIKTELSE

- 13.1 Partene kan ikke overdra sine kontraktsforpliktelser til tredjepart uten den andre parts skriftlige forhåndssamtykke.

14 BRUK AV UNDERLEVERANDØR

- 14.1 Leverandøren har rett til å benytte underleverandør for utførelse av deler av kontraktsforpliktelsene. Leverandørens ansvar etter kontrakten overfor oppdragsgiveren blir ikke endret ved bruk av underleverandør.
- 14.2 Bruk av underleverandør eller bytte av underleverandører angitt i avtaledokumentet skal varsles og skriftlig godkjennes av oppdragsgiveren senest 14 dager før bruk av ny underleverandør. Oppdragsgiveren kan nekte å godta leverandørens valg av underleverandør, dersom det foreligger saklig grunn. Melding om det skal i så fall gis til leverandøren uten ugrunnet opphold.
- 14.3 Leverandøren skal på forespørsel fra oppdragsgiveren fremlegge skatteattest, sertifikater og annen dokumentasjon fra underleverandør. Leverandøren kan ikke ha flere enn to ledd underentreprenører i kjeden under seg. Bruk av bemanningsselskap skal varsles oppdragsgiveren og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a.
- 14.4 Fra underleverandører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest for skatt og merverdiavgift
- 14.5 Brudd på Leverandørs plikt til å innhente attest for skatt og merverdiavgift, gir Oppdragsgiver rett til å kreve at Leverandør erstatter vedkommende underleverandør med en annen underleverandør som kan fremlegge de aktuelle opplysninger. Det samme gjelder dersom opplysningene i attesten for skatt og merverdiavgift viser at underleverandør ikke har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene og andre myndigheter. Omkostningene som følge av heving av underleverandørs avtale, skal bæres av Leverandør.
- 14.6 Leverandør skal til enhver tid kunne dokumentere at den anvendte arbeidskraft oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at underleverandør og innleid personell har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. Dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandøren og dennes personell.
- 14.7 Leverandøren er ansvarlig for underleverandør (er) som Leverandøren benytter for å oppfylle sine forpliktelser etter kontrakten.

15 UTSTYR, KJØRETØY OG BEHANDLINGSSANLEGG

- 15.1 Leverandøren skal holde nødvendig kjøretøy og utstyr for gjennomføring av oppdraget. Dette skal være tilpasset de avfallsfraksjonene som skal transporteres og behandles. Materiell som blir benyttet må være i god teknisk stand, tilfredsstillende alle krav fra veg-/trafikkmyndigheter, og være tilpasset vegnettets lokale standard.

- 15.2 Leverandøren skal ha reservemateriell, slik at arbeidet til enhver tid kan utføres i samsvar med kontrakten. Leverandøren er ansvarlig for skader på eget utstyr med mindre særskilte forhold tilsier noe annet.
- 15.3 Skader på utstyr eller konstruksjoner eid av oppdragsgiveren eller tredjepart som skyldes uvøren håndtering fra leverandørens side, skal dekkes av leverandøren.
- 15.4 Leverandørens behandlingsanlegg skal til enhver tid ha gyldig drifts-/utslippstillatelse for anlegg som behandler kontraktsavfall.
- 15.5 Leverandøren har rett til å skifte transport- og/eller behandlingsløsning i løpet av kontraktsperioden. Vilkåret for dette er likevel at løsningen ikke skal medføre merarbeid eller ekstrakostnader for oppdragsgiveren, og at miljøkvaliteten ikke er dårligere enn kravene i kontrakten.
- 15.6 Leverandøren skal straks varsle oppdragsgiveren ved skifte av anlegg. Oppdragsgiveren skal også ha tilgang til og kunne befare anlegg der leverandøren forbehandler eller sluttbehandler kontraktsavfall.

16 PERSONELL OG KOMPETANSE

- 16.1 Leverandøren skal til enhver tid sørge for å ha kvalifisert personell til å utføre arbeidet. Leverandøren skal gi nødvendig opplæring av personell som skal utføre arbeidet, og det skal være kvalifisert reservepersonell som kan settes inn ved sykdom, ferier mv.

17 OPPDRAGSGIVERS PLIKTER

- 17.1 Oppdragsgiver skal medvirke til Leverandørens gjennomføring av kontrakten. Medvirkningen skal skje i overensstemmelse med det som er avtalt og for øvrig slik lojal opptreden tilsier, herunder skal Oppdragsgiver bidra med eventuelt grunnlagsmateriale som er i hans besittelse, og fatte de beslutninger som er nødvendige for gjennomføringen av kontrakten.

Medvirkningen skal være tilpasset den avtalte fremdriften for kontrakten.
- 17.2 Oppdragsgiver skal opplyse Leverandøren om forhold som han forstår eller bør forstå er av betydning for gjennomføringen av kontrakten.
- 17.3 Oppdragsgiver svarer for sine ansatte og andre medhjelpere som han benytter for å gjennomføre sine oppgaver etter kontrakten.

18 ENDRINGER

- 18.1 Leverandøren skal uten ugrunnet opphold skriftlig varsle oppdragsgiveren om forhold eller endringer som gir rett til tilleggsvederlag eller fristforlengelse med opplysninger om tid, sted, dokumentasjon og begrunnelse for kravet.
- 18.2 Oppdragsgiveren har rett til å kreve endringer i utførelsen. Endringene må stå i sammenheng med det arbeidet som er omfattet av kontrakten, og ikke være av vesentlig annen type.
- 18.3 Leverandøren plikter å utføre endringene selv om partene er uenige om vederlaget for endringene.
- 18.4 Er enhetsprisene i kontrakten relevante, skal disse benyttes ved justering av vederlaget ved endringen. Enhetsprisene skal også legges til grunn for oppgjøret dersom grunnlaget for vederlagsjusteringen gjelder ytelser som i hovedsak ligner ytelsene som det er fastsett

enhetspriser for. Partene kan da kreve at enhetsprisene blir justerte for avviket. Justeringen skal reflektere prisnivået på de opprinnelige enhetsprisene.

19 FRISTFORLENGELSE OG FORSERING

19.1 Leverandøren har rett til fristforlengelse dersom han blir forsinket som følge av forhold Oppdragsgiver har risikoen for, blant annet endringer og manglende medvirkning.

19.2 Leverandøren har rett til fristforlengelse dersom han skriftlig godtgjør at fremdriften hindres av forhold utenfor hans kontroll, blant annet overenskomstbestemmelser, streik, lockout eller offentlige forbud eller påbud som ikke omfattes av punkt 8.

Leverandøren har likevel ikke rett til fristforlengelse i den grad han burde ha tatt hindringen i betraktning på kontraktstidspunktet, eller ha unngått eller overvunnet følgene av den. Skyldes fremdriftsproblemene en underleverandør/medhjelper hos Leverandøren, har Leverandøren bare rett til fristforlengelse dersom også underleverandør/medhjelper ville hatt rett til det.

19.3 Fristforlengelsens varighet skal tilsvare den tid forsinkelsen har vedvart.

Leverandøren skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene, samt den tid forsinkelsen har vedvart.

19.4 Leverandøren har rett til justering av sitt honorar etter punkt 24 som følge av fremdriftshindringer som nevnt under punkt 19.1.

19.5 Dersom Leverandøren krever fristforlengelse og/eller justering av honorar, skal han varsle Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold. I varselet skal det gis en begrunnelse for kravet, og det skal fremgå av varselet om Leverandøren krever fristforlengelse og/eller justering av honorar.

Leverandøren skal innen rimelig tid etter at varselet ble gitt spesifisere sitt krav. Ved unnlatt eller for sen varsling, har Leverandøren ikke krav på fristforlengelse og/eller justering av honorar.

Oppdragsgiver skal vurdere og ta stilling til Leverandørens krav innen rimelig tid. I motsatt fall taper Oppdragsgiver retten til å påberope seg at forholdet ikke gir grunnlag for Leverandørens krav. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren må forstå at kravet om fristforlengelse er grunnløst.

19.6 Leverandøren skal i rimelig utstrekning forsere sine arbeidere etter pålegg fra Oppdragsgiver.

Dersom Leverandøren mener han ikke kan forsere det enkelte oppdrag i overensstemmelse med de nye fristene, skal han uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver.

Reglene for varsling i punkt 19.5 gjelder tilsvarende ved forsering.

Oppdragsgiver skal betale honorar etter punkt 24.1 for forseringen med mindre den foretas for å innhente forsinkelse som Leverandøren svarer for.

19.7 Avslår Oppdragsgiver et berettiget krav på fristforlengelse etter punktene 19.1 eller 19.2, har Leverandøren rett til å forsere arbeidet for Oppdragsgivers regning med mindre forseringsutgiftene blir uforholdsmessig store.

Før enhver forsering påbegynnes, skal Oppdragsgiver varsles skriftlig, med angivelse av hva forseringen antas å koste.

- 19.8 Oppdragsgiver har rett til fristforlengelse dersom han godtgjør at leveringen av hans ytelser hindres av forhold utenfor hans kontroll.

20 HINDRINGER OG MANGLENDE HENTING

- 20.1 Leverandøren har ansvaret for at avfallet blir hentet på avtalt sted og i samsvar med gjennomføringsplan og prosedyrer godkjent av oppdragsgiveren. Dersom avfallet ikke blir hentet til avtalt tidspunkt, uansett årsak, er leverandøren forpliktet til straks å iverksette alternative løsninger slik at avfallet blir hentet snarest mulig. Oppdragsgiveren skal uten ugrunnet opphold skriftlig varsles med melding om årsak til avvik, og tiltak som iverksettes.
- 20.2 Dersom leverandøren på grunn av streik/lockout eller force majeure ikke får utført kontraktsarbeidet, har oppdragsgiveren anledning til å utføre kontraktsarbeidet ved hjelp av andre.
- 20.3 Oppdragsgiveren har rett til å få utført kontraktsarbeidet ved hjelp av andre, dersom mengden kontraktsavfall på lager hos oppdragsgiveren overstiger maksimalgrensen, og leverandøren ikke kan vise til tilfredsstillende planer for å rydde opp i dette. I slike tilfeller skal leverandøren dekke oppdragsgivers merkostnader.

21 DAGMULKT OG ERSTATNING

- 21.1 Oppdragsgiveren kan kreve dagmulkt dersom leverandøren ikke overholder frister/forhold som angitt under:

Oppdragsgiveren kan kreve dagmulkt dersom:	Dagmulkten utgjør:
a) Oppstart av oppdraget ikke skjer i samsvar med kontraktfestet dato for oppstart.	2,0 promille pr. kalenderdag av årlig kontraktsum, inklusive mva. Minimum NOK 10.000 pr. dag.
b) Avfallsmengden på lager hos oppdragsgiveren overstiger grensen definert i kontrakten.	1,5 promille pr. kalenderdag av årlig kontraktssum, inklusive mva.
c) Overskridelse av avtalte tidsfrister for lukking av kontraktsavvik med økonomisk konsekvens for oppdragsgiveren, herunder manglende oppfylling av avtalt miljøkvalitet.	Minimum NOK 1000,- pr hverdag inntil forpliktelsen finner sted, men begrenset oppad til 10 % av den totale kontraktsum.
d) Overskridelse av avtalte frister for henting av avfall	

- 21.2 Ved brudd på vilkåret om maksimal mengde på lager, trer dagmulkten i kraft automatisk. Ved brudd på de andre vilkårene skal oppdragsgiveren straks varsle leverandøren dersom han vil kreve dagmulkt, og mulkten løper tidligst fra det tidspunkt leverandøren har mottatt varselet.
- 21.3 Samlet årlig dagmulkt skal ikke utgjøre mer enn 10 % av årlig kontraktsum. Dagmulkt er ikke til hinder for at oppdragsgiveren i tillegg krever erstatning for å få dekket tap ut over det som dekkes av dagmulkten. Betalt dagmulkt skal i tilfelle gå til fradrag i erstatningen i den utstrekning den gjelder samme forhold.
- 21.4 Oppdragsgiver kan kreve dagmulkt dersom Leverandør selv eller noen av hans underleverandører anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra Oppdragsgiver. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten skal utgjøre 1 promille av kontraktssummen, men ikke

mindre enn Nok 10 000 pr arbeidsdag. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette feilen innen fristens utløp anses som vesentlig mislighold og kan påberopes av Oppdragsgiver som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

22 HEVING AV KONTRAKTEN

22.1 En part har rett til å heve kontrakten dersom den annen part vesentlig misligholder kontrakten og ikke retter opp forholdet innen en rimelig frist fastsatt etter skriftlig varsel.

22.2 Som vesentlig mislighold fra leverandøren regnes uansett:

- a) Forsinket oppstart med mer enn 3 uker sammenlignet med oppstartdato i kontrakt;
- b) Gjentatte overskridelser av avtalte tidsfrister, inkludert stadige tilfeller av at minimum hentefrekvens/mengden på lager hos oppdragsgiveren overstiger grenseverdiene avtalt i kontrakt;
- c) Gjentatt manglende eller svært mangelfull rapportering;
- d) Manglende garantier og forsikringer;
- e) Stadige eller vesentlige brudd på rutiner i eget internkontrollsystem eller kvalitetssystem;
- f) Brudd på lover og forskrifter
- g) Bruk av underleverandør som oppdragsgiveren ikke har godkjent.
- h) Endring av henting-/transport-/behandlingsløsning som ikke tilfredsstiller lovkrav eller avtalte miljøkrav;
- i) Feil og mangler ved oppdragsgjennomføringen som gir grunnlag for dagmulkt som i sum kommer over 10 % av årlig kontraktssum.

22.3 Ved antasipert mislighold fra leverandørens side på grunn av konkurs, åpenbar insolvens, kan oppdragsgiveren heve kontrakten, med mindre det straks blir godtgjort at arbeidet kan fullføres i samsvar med kontrakten.

22.4 Heving skjer ved skriftlig melding.

22.5 Når oppdragsgiver har meddelt oppdragstaker at han hever kontrakten på bakgrunn av vesentlig mislighold:

- a) Skal oppdragsgiver godtgjøre oppdragstaker for kontraktsmessig utført arbeid etter kontraktens priser. Oppdragsgiver kan holde tilbake nødvendig beløp for å dekke krav etter pkt. b og c under.
- b) Skal oppdragstaker betale oppdragsgivers dokumenterte merkostnader ved at arbeidet må utføres av andre. Dette gjelder både oppdragsgivers arbeid for å skaffe ny oppdragstaker og eventuelle økte behandlingskostnader for resten av den avtalte kontraktsperioden.
- c) Kan oppdragsgiver kreve erstatning for tap utover merkostnadene, dersom mislighold har sin årsak i forsettelig eller grovt uaktsomt forhold hos oppdragstaker.

22.6 Ved heving plikter Leverandør å yte den bistand som er nødvendig for at Oppdragsgiver, ved behov, kan få etablert en ny avtale.

22.7 Oppdragstaker har rett til å heve kontrakten dersom oppdragsgiver ubegrunnet og systematisk unnlater å betale forfalte beløp, eller gjør seg skyldig i vesentlig mislighold av andre kontraktsforpliktelser. Før heving kan iverksettes skal oppdragsgiver gis en rimelig frist til å rette forholdet, med varsel om heving hvis så ikke skjer.

Når oppdragstaker har meddelt oppdragsgiver at han hever kontrakten på grunn av mislighold, kan oppdragstaker stoppe mottak av avfall når som helst etter at fristen er utløpet. Oppdragsgiver skal betale oppdragstaker for kontraktsmessig utført arbeid etter kontraktens priser.

22.8 Force majeure

Ingen av partene skal anses å ha misligholdt en forpliktelse i henhold til kontrakten, dersom overholdelse av den er blitt forhindret av force majeure. Med force majeure menes situasjoner som er utenfor partenes kontroll, som parten ikke med rimelighet kunne forutse ved kontraktsinngåelse, som han ikke senere med rimelige tiltak kan overvinne eller unngå følgende av. Eksempler på force majeure er krig, naturkatastrofer, streik, lock-out, mm.

23 ERSTATNING OG ANSVAR

23.1 Partene kan kreve erstattet økonomisk tap lidt som følge av kontraktsbrudd, såfremt dette skyldes uaktsomhet fra den annen part. Dette gjelder likevel bare direkte tap, som en med rimelighet kunne ha forutsett som en mulig følge av kontraktbruddet.

23.2 Partene fraskriver seg ansvar for ethvert indirekte tap, herunder blant annet tap som følge av minsket eller bortfalt produksjon eller omsetning. Partenes ansvar er under enhver omstendighet begrenset oppad til kontraktsummen.

24 PRISER OG PRISREGULERING

24.1 Om ikke annet er spesifisert, gir endring i årlig tonnasje for kontraktsavfallet ikke rett til endring av enhetsprisene. Endringer i valutakurser, markedsmessige endringer i energipriser, midlertidig eller permanent omlegging av vegnett eller endringer i omfanget av bompenger, gir heller ikke grunnlag for å kreve justeringer av prisene.

24.2 Enhetsprisene for henting og transport skal indeksreguleres pr. 1. januar hvert år, på grunnlag av endringer i Statistisk Sentralbyrås «*Kostnadsindeks for lastebiltransport – langtransport, totalindeks med bom-, ferge- og drivstoffkostnader*», basert på indeks fra 4. kvartal året før. De indeksregulerte enhetsprisene skal gjelde uendret i ett år. Grunnindeksen for all indeksregulering vil være siste offentlig kjente kvartalsindeks ved tilbudsfristen. Alle utgifter til bompenger, ferger og annet blir regnet som inkludert i enhetsprisene i kontrakten og blir således ikke gjenstand for spesiell regulering utover indeksreguleringen.

24.3 Enhetsprisene for behandling skal holdes faste uten regulering i hele avtaleperioden, med unntak av følgende tilfeller:

- a) Partene har i avtaledokumentet avtalt at enhetsprisene for behandling skal indeksreguleres pr. 1. januar hvert år i henhold til spesifisert indeks, eller på særlige vilkår.
- b) Dokumenterte endringer i enhetsprisene for behandling som skyldes endring i lov eller forskrift i landet der behandlingen skjer, og leverandøren kan dokumentere at det ikke finnes alternative tilgjengelig behandlingsanlegg som gir en rimeligere total enhetspris (samlet enhetspris for transport og behandling).

24.4 Partene kan kreve den totale enhetsprisen (samlet enhetspris for transport og behandling) justert ved dokumenterte uforutsette endringer i markedsprisen som medfører en endring i total enhetspris ut over + / - 20%, og Leverandøren kan dokumentere at det ikke finnes alternative tilgjengelige behandlingsanlegg som gir en rimeligere total enhetspris. Det er kun overskytende (andel over +/- 20%) som gir grunnlag for regulering av den aktuelle enhetsprisen.

- 24.5 Den part som krever justering av enhetsprisene skal skriftlig varsle den annen part, med beregning og dokumentasjon for grunnlaget. Som grunnlag og referanse ved dokumentasjon av endring, skal det benyttes indeksregulerte enhetspriser.

25 FAKTURERING OG BETALING

- 25.1 Leverandøren skal fakturere oppdragsgiveren etterskuddsvis hver måned (12 ganger årlig) for utførte tjenester i henhold til kontrakten. Fakturaen skal være spesifisert i samsvar med oppdragsgiverens krav, og inneholde mengder, enhetspriser, spesifikasjon av eventuelt tilleggssarbeid. Om ikke annet er avtalt, skal fakturaen baseres på registreringene i oppdragsgiverens vektsystem.
- 25.2 Oppdragsgiver plikter å betale uomtvistede krav innen 30 dager etter mottatt faktura. Dersom fakturaen ikke er utformet i samsvar med kontrakt eller oppdragsgiveren krav mot leverandøren som følge av avvik, kan oppdragsgiveren holde tilbake så mye av betalingen at han har tilstrekkelig sikkerhet for å dekke et spesifisert krav.
- 25.3 Ved forsinket betaling kan leverandøren kreve forsinkelsesrente i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).
- 25.4 Leverandøren skal sende sluttoppgjør for arbeidet senest 30 dager etter utløpet av kontraktsperioden. Fakturaen med sluttoppgjøret skal inneholde alle krav fra leverandøren. Krav som tidligere er varslet, men som ikke er avgjort eller betalt, skal tas opp igjen i forbindelse med sluttoppgjøret dersom kravene fremdeles står ved lag. Dersom ikke, kan oppdragsgiveren se bort fra disse. Krav som ikke er med i sluttoppgjøret kan ikke fremmes senere. Oppdragsgiveren skal betale sluttfaktura senest 30 dager etter at denne er mottatt. Dersom oppdragsgiveren har bemerkninger til sluttfakturaen, skal disse varsles innen 30 dager.

26 KONTRAKTSTID OG OPPSIGELSE

- 26.1 Dersom ikke annet fremgår av avtaledokumentet, løper kontrakten fra kontraktsinngåelse og opphører uten oppsigelse etter 24 måneder regnet fra iverksettelsestidspunktet for tjenestene. Tidspunkt for iverksettelse og øvrige milepæler for fremdrift følger av avtaledokumentet.
- 26.2 Oppdragsgiveren har opsjon (ensidig rett) på å forlenge kontrakten på samme vilkår og priser som for denne kontrakten i 1 + 1 år, dersom annet ikke fremgår av avtaledokumentet. Dersom oppdragsgiveren velger å benytte denne opsjonen, må han varsle leverandøren om dette senest 3 måneder før avslutningstidspunktet til kontrakten.
- 26.3 Oppdragsgiveren har under kontraktsperioden rett til å si opp kontrakten. Slik oppsigelse skal skje skriftlig og med minimum 6 måneders varsel. Ved slik oppsigelse skal oppdragsgiveren betale til leverandøren det som han har til gode for utført arbeid. Det gis ikke kompensasjon utover dette. Leverandøren kan si opp avtalen med 12 (tolv) måneders varsel før fornyelsestidspunktet
- 26.4 Ved avslutning av kontrakt plikter leverandøren medvirke til overføring til en ny leverandør. Leverandøren skal da blant annet levere fra seg alt materiale som han tidligere har fått av oppdragsgiveren.

27 TVISTER

- 27.1 Partene sine retter og plikter ved inngåing av denne kontrakten er underlagt norsk rett, og skal tolkes i samsvar med dette. Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolking eller rettsvirkning av kontrakten, skal tvisten først søkes løst ved forhandling og/eller mekling. Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler.
- 27.2 Partene vedtar oppdragsgiverens forretningssted som rett vernetting ved slik tvist.